

му искания и опровергава укоритъ му, но въ самите си нападки и опровержения той се изразява вече много по-меко и по-дружелюбно и дори се оправдава за прежното си писмо. Отъ неговите уверения въ искрените му отношения спрѣмо Симеона, отъ неговите убеждения въ откровенността и правдивостта на думите му и отъ изказванията на постоянните грижи за душевното спасение и добрия споменъ за Симеона въ потомството става явно, че Романъ отново се старае съ добро да разположи българския царь къмъ себе си и чрезъ това да го склони да сключи траенъ миръ. Въ условията му сѫщо проглежда известна отстѫпчивостъ. Сега той, ако и да повтаря по-раншните условия, поставя въпроса за тѣхъ съвсемъ инѣкъ: всичко зависи отъ връщането на окупиранието земи; ако Симеонъ направи и предложи нови условия, то и Романъ е готовъ да се съгласи да сключи миръ, а самъ „ще се покаже щедръ, безъ да пощади нѣщо отъ онova, което зависи отъ неговата властъ“, т. е. че той е готовъ на отстѫпки, и веднага ще изпрати хора, за да почнатъ преговорите и да свършатъ дѣлото по мира; тукъ той, ако и да споменува нагледъ отрицателно за царската титла на Симеона, но въ разсѫжденията за царското достоинство на последния той главно напира на това, че не може да има едновременно двама ромейски царе, отъ което ясно става, че, ако Симеонъ се откаже отъ ромейската титла, то той е готовъ да признае изобщо царското му достоинство. Въ заключението си пѣкъ Романъ изказва надежда, че приятелските отношения, които ще настанатъ, ако мирътъ бѫде склученъ, ще се простратъ надъ тѣхното потомство; ако ли пѣкъ Богъ не съблаговоли това да се сбѫдне, „той нѣма да противоречи на неговата воля, но ще го призовава да му помогне въ случай на скрѣбъ и да бѫде защитникъ и помощникъ, и на него възлага надеждите си и у него ще моли за отмѣщение“. Така Романъ, уверенъ въ безизходното положение на Симеона, мислѣлъ, че съ възстановяването на приятелските отношения ще бѫде въ състояние да въздействува на българския царь въ полза на мира.

Несолучливиятъ походъ въ Хърватско и намѣсата на папа Ивана X въ българо-хърватските отношения. — Не тѣй обаче искалъ Симеонъ да използува тия приятелски отношения. По-горе се изтѣкна, каква била целта му, когато той захватилъ преписката съ Романа. Сега въ отговора на последния той видѣлъ оправдание на надеждите си. Симеонъ разбралъ, че такива отношения между него и Романа, ако и само на думи дружелюбни, сѫ били въ сила да отнематъ у византайците всѣки поводъ за война; за него това било достатъчно, за да се счита обезпечено отъ юго-изтокъ и да почне действията на северо-западъ; по-нататъкъ да продължава преписката би било за него не само безполезно, но и това би могло да разкрие плановете му. Поради това Симеонъ не счелъ за нужно да отговори на Романа, а решилъ, като оставилъ Византия въ покой и въ пълно уверение за миролюбивите си намѣрения, да побѣрза да се възползува отъ благоприятния моментъ за разстройството на опасния за него съюзъ. И наистина, Симеонъ, безъ да губи много време наскоро, следъ като получилъ второто Романово писмо, презъ пролѣтта още на 926 год. почналъ война съ хърватите. Обаче тая война донесла Симеону не такъвъ резултатъ, какъвто той очаквалъ: войската, която по негова заповѣдь нахълтала отъ Сърбия въ Хърватско подъ предводителството на воевода Алогоботура, била цѣлата избита отъ хърватите, съ които несъмнено сѫ действували и захълмци, и сърби, въ непристижните планини.

Не е мѣжно да си представимъ, какъвъ неописуемъ гнѣвъ и ужасъ сѫ обзели Симеона, когато дошло известието за тая неочаквана катастрофа, която преобрѣщала всичките му планове въ прахъ. Положението, въ което